

॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥

विशुद्धमनसोदांताः श्रद्धादमसमन्विताः ॥ अनसूयवो विक्रोधाः साधवो वीतमत्सराः ॥ ३६ ॥ त्यक्तमानमदक्रोधा धर्मज्ञा द्विजसत्तमाः ॥ सब्रह्मचर्यगोत्रं ते तस्य ख्यात्वा परस्परं ॥ ३७ ॥ कुटीं प्रवेशयामासुः क्षुधार्तमतिथितदा ॥ इदमर्थं च पाद्यं च बृसी च यंतवानघ ॥ ३८ ॥ शुचयः सक्तवश्वे मे नियमोपाजिताः प्रभो ॥ प्रतिगृहीष्वभद्रं ते मया दत्ता द्विजर्षभ ॥ ३९ ॥ इत्युक्तः प्रतिगृह्याथ सक्तूनां कुडवं द्विजः ॥ भक्षयामास राजेंद्र न चतुष्टिं जगाम सः ॥ ४० ॥ स उच्छ्वत्तिस्तं प्रेक्ष्य क्षुधापरिगतं द्विजं ॥ आहारं चिन्तयामास कथं तुष्टो भवेदिति ॥ ४१ ॥ तस्य भार्या ब्रवीद्वाक्यं मद्रागो दीयतामिति ॥ गच्छ त्वेष यथा कामं परितुष्टो द्विजोत्तमः ॥ ४२ ॥ इति ब्रुवंती तां सार्धं भार्यां स द्विजसत्तमः ॥ क्षुधापरिगतां ज्ञात्वा तान्सक्तून्नाभ्यनंदत ॥ ४३ ॥ आत्मानुमानतो विद्वान्सतु विप्रर्षभस्तदा ॥ जानन् वृद्धां क्षुधात्तां च श्रांतां ग्लानां तपस्विनीं ॥ ४४ ॥ त्वगस्थिभूतां वेपंतीं ततो भार्यामुवाच ह ॥ अपि कीटपतंगानां मृगाणां चैव शोभने ॥ ४५ ॥ स्त्रियोरक्ष्याश्च पोष्याश्च न त्वेवं वक्तुमर्हसि ॥ अनुकंप्यो नरः पत्न्या पुष्टोरक्षित एव च ॥ ४६ ॥ प्रपतेद्यशसो दीप्तात्सच लोकान्न चाप्नुयात् ॥ धर्मकामार्थकार्याणि शुश्रूषाकुलसंततिः ॥ ४७ ॥ दारेष्वधीनो धर्मश्च पितृणामात्मनस्तथा ॥ न वेत्ति कर्मतो भार्यारक्षणे यो क्षमः पुमान् ॥ ४८ ॥ अयशो महदाप्नोति नरकांश्चैव गच्छति ॥ इत्युक्ता सा ततः प्राह धर्मार्थौ नौ समौ द्विज ॥ ४९ ॥ सक्तुप्रस्थचतुर्भांगं गृहाणे मंप्रसीद मे ॥ सत्यं रतिश्च धर्मश्च स्वर्गश्च गुणनिर्जितः ॥ ५० ॥ स्त्रीणां पतिः समाधीनं कांक्षितं च द्विजर्षभ ॥ क्रतुर्मातुः पितुर्बीजं देवतं परमं पतिः ॥ ५१ ॥ भर्तुः प्रसादान्नारीणां रतिपुत्रफलं तथा ॥ पालनाद्विपतिस्त्वं मे भर्ता सिभरणाच्च मे ॥ ५२ ॥ पुत्रप्रदानाद्वरदस्तस्मात्सक्तून्प्रयच्छ मे ॥ जरापरिगतो वृद्धः क्षुधार्तो दुर्बलो भृशं ॥ ५३ ॥ उपवासपरिश्रांतो यदा त्वमपि कर्षितः ॥ इत्युक्तः स तया सक्तून्प्रगृह्येदं वचो ब्रवीत् ॥ ५४ ॥ द्विजसक्तूनि मान्भूयः प्रतिगृहीष्वसत्तम ॥ स तान्प्रगृह्य भुक्त्वा च न तुष्टिं गमद्विजः ॥ तमुच्छ्वत्तिरालक्ष्य ततश्चितापरो भवत् ॥ ५५ ॥ पुत्र उवाच सक्तूनि मान्प्रगृह्य त्वं देहि विप्राय सत्तमः ॥ इत्येव सुरुतं मन्येतस्मादेतत्करोम्यहं ॥ ५६ ॥ भवान् हि परिपाल्यो मे सर्वदैवप्रयत्नतः ॥ साधूनां कांक्षितं यस्मात्पितुर्वृद्धस्य पालनं ॥ ५७ ॥ पुत्रार्थो विहितो ल्येष वार्धके परिपालनं ॥ श्रुतिरेषा हि विप्रर्षे त्रिपुलोके पुशाश्वती ॥ ५८ ॥ प्राणधारणमात्रेण शक्यं कर्तुं तपस्त्वया ॥ प्राणो हि परमो धर्मः स्थितो देहेषु देहिनां ॥ ५९ ॥ पितो वाच अपि वर्षसहस्रीत्वं बाल एवमतो मम ॥ उत्पाद्य पुत्रं हि पिता रुत रुत्यो भवेत्सुतात् ॥ ६० ॥